

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 8 zł Dla odbierających přímo na miejscu 1 zł 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto oszczędności w Poczcie w Częstochowie ul. Panny Marii 26 - Telefon nr. 30

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marii 26. Tel. 245. Strz. pocz. 45
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł. Rokopiśm nadających redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZENI: Za wiersz 11mm-owy przed tekstem 50 gr. W tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobnie ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 25 gr. 150. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonealne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach specjalnych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

OBCENA SYTUACJA NA DALEKIM WSCHODZIE

Obecnie można sobie łatwiej niż jeszcze przed jakimś miesiącem zdać sprawę z celów polityki japońskiej.

Jej głównym, jak się okazuje, celem jest całkowite opanowanie Mandżurji, natomiast operacje podjęte pod Szanghajem miały zadanie dywersyjne. Nie chodziło jednak o dywersję polityczną w znaczeniu wojskowym, lecz o dywersję polityczną, do której zresztą sami Chińczycy dali doskonały pretekst ogłaszając bojkot gospodarczy Japonji. Ze Japonja ma prawo bronić się przed bojkotem gospodarczym, tego nie mogły jej negować inne wielkie mocarstwa, a w tej liczbie i Stany Zjednoczone, bo przecież wszystkie one domagają się od Chin „otwartych drzwi” dla handlu międzynarodowego.

Gdy w roku 1927 Chiny spróbowały bojkotu gospodarczego wobec Anglii, to ta ostatnia zareagowała natychmiast bardzo mocno i stanowczo. Japonja tedy nie zrobiła w r. 1932 niczego innego, niż Anglia w r. 1927. Może wykonanie było bardziej wyraziste w ekspresji, ale to byłoby różnica tylko ilościowa, a nie jakościowa.

Otóż mając świetny pretekst do wystąpienia pod Szanghajem, Japonja już przez sam jego fakt osiągała niezmierny sukces polityczny odwracała bowiem uwagę od Mandżurji. Przez trzy niemal miesiące świat polityczny interesował się Szanghajem, zadając sobie pytanie, czy Japonja dąży do jego trwałego opanowania, czy posunie się w głąb Chin itd., a tymczasem to, co się dokonywało w Mandżurji, pozostawało w cieniu. Dokonały się tam rzeczy ważne: Mandżurja została ogłoszona odrębnym państwem, związane przysiężną z Japonją. Administracja i policja tego nowego państwa jest organizowana na wzór japoński. W szkołach mandżurskich wprowadzono obowiązkowe nauczanie języka japońskiego.

Niezbyt dokładnie są oznaczone granice państwa mandżurskiego. Od strony Chin sięgają do słynnego „muru chińskiego”, ale nazwaną muru chińskiego, leży oprócz Mandżurji, także Mongolia wewnętrzna (Mongolja zewnętrzna ze stolicą Urga, dostała się już w okresie po wielkiej wojnie w zasięg Rosji sowieckiej). Z opisu uroczystości, towarzyszących proklamowaniu państwa mandżurskiego, wie my, że brał w nich udział także przedstawiciel i książęta Mongolji, czy to jednak oznacza, że cała Mongolia wewnętrzna weszła względnie ma wejść w obręb nowego państwa, kreowanego przez Japonję? Brak ścisłych faktów i wiadomości nie pozwala się zorientować dokładnie w sytuacji.

Także od strony Rosji granice państwa mandżurskiego są nieco płynne. Wprawdzie istnieje ścisła granica między Mandżurją a Syberją rosyjską, ale w północnej Mandżurji istniała uznana sfera wpływów rosyjskich. Na podstawie świeżo przeprowadzonych rokowań, Japonja uzyskała od Rosji prawo przewozu swego wojska przez koleje wschodnio-chińskiej do jednego z okręgów położonych w północnej Mandżurji już na północ do wymiennej linii kolejowej wschodnio-chińskiej. Rosja zgodziła się na to, ale w drodze wyjątku. Wnosić można z tego, że w części Mandżurji położonej na północ od kolei wschodnio-chińskiej, zresztą części górzysto-leśnej, dzikiej i mało zaludnionej władza nowego państwa mandżurskiego będzie gruntować się tylko bardzo stopniowo.

Mamy tedy dwa punkty niewyjaśnione: Mongolję i północną Mandżurję. Oba punkty dotyczą Rosji. Gdy nowe państwo mandżurskie ogarnie się w północnej

Mandżurji, wówczas bardzo trudna stanie się pozycja t. zw. Kraju Przymorskiego, to jest tej części Syberji rosyjskiej, która jest wciśnięta między pozostającą pod protektorem japońskim Mandżurją, a bezpośrednio już japońską Koreą.

Umocnienie się państwa mandżurskiego i wpływów japońskich na terenie Mongolji wewnętrznej stawia pod znakiem zapytania przynależność do Rosji sowieckiej Mongolji zewnętrznej.

Jak więc widzimy, w obu punktach utworzyły się poważne możliwości konfliktu między Japonją a Rosją sowiecką.

Japonja oświadcza, że do 10 lat zorganizuje Mandżurję. To jej oświadczenie dowodzi pełnej determinacji jej polityki. Równocześnie oświadcza Japonja, że wystąpi z Ligii Narodów na wypadek, gdyby ta poza konfliktem dotyczącym Szanghaju zamierzała powrócić do sprawy mandżurskiej, którą Japonja uważa za przesadzoną już definitywnie.

W świetle powyżej przedstawionych faktów oraz przytoczonych oświadczeń Japonji, wielkie problemy Dalekiego Wschodu zarysowały się całkowicie jasno. Przynajmniej od strony Japonji. A od strony Rosji? To zobaczymy zapewne w ciągu ośmiu dziesięciu lat, wyznaczonych przez Japonję. A. P.

OD ADMINISTRACJI

Celem uniknięcia pomyłek w wysyłce pisma naszego, prosimy Sz. Prenumeratów o dokładne i wyraźne podawanie adresów.

Rekonstrukcja gabinetu niemieckiego

nastąpi dopiero po wyborach w Prusach.

Berlin. — Brüning zdecydowany być ma przeprowadzić rekonstrukcję swojego gabinetu po wyborach pruskich.

Celem tego kroku będzie przede wszystkim obsadzenie stanowiska ministra spraw zagranicznych Rzeszy. Brüning do szedł do przekonania, że wobec nawału zagadnień, wymagających rozwiązania, nie jest on w stanie łączyć nadal urzędu kanclerza z funkcjami kierownika polityki zagranicznej.

O osobę przyszłego ministra spraw zagranicznych Niemiec toczy się już obecnie

zacięta walka. Kamarylla geheimratów urzędu przy Wilhelmsstrasse pragnie zaawansować do roli ministra sekretarza stanu von Bülowa. Kandydatem Hindenburga jest von Nadowny, ambasador niemiecki

Masowe aresztowania komunistów

ukrytych w norach warszawskich.

Z Warszawy donoszą: Po długotrwałej akcji władze bezpieczeństwa rozbiły w tych dniach t. zw. techniki Centralnego Komitetu Komunistycznej Partji Polskiej.

W trakcie aresztowań w związku z przygotowaniami do 1 maja, wpadła policja na trop jednej z wybitniejszych łączniczek Centralnego Komitetu, Ireny Landau, nad którą roztoczono ścisłą obserwację. Tą drogą ustalono, że Irena Landau spotyka się z sekretarzem Centralnego Komitetu K. P. P. Wacławem Kwiatkowskim, wybitnym i niebezpiecznym działaczem komunistycznym, który swego czasu zbiegł z więzienia i odtąd ukrywał się. Dzięki natknięciu się na osobę Kwiatkowskiego, którego z kolei poddano obserwacji, policja dotarła do szeregu zakonspirowanych kryjówek i schodzących się tam działaczy Centralnego Komitetu.

W ciągu ostatnich dwóch nocy odbyła się likwidacja. Na miasto wyruszyło kilkanaście aut z funkcjonariuszami policji, którzy z rozmaitych dzielnic miasta przeprowadzili rewizje i aresztowania. Zatrzymano przeszło 100 osób, z których 70 decyzją sędziego śledczego osadzonych zostało w więzieniu. Między aresztowanymi znajdują się najwybitniejsi działacze komunistyczni z ostatnich czasów. Oprócz łączniczki Landauówny i sekretarza Kwiatkowskiego, którego władze bezskutecznie poszukiwały przez dwa lata, w ręce policji wpadli następujący wybitniejsi działacze: skarbniczka Centralnego Komitetu Ruchla Guńewajch i jej pomocnica Róża Goldberg, sekretarz wydziału zawodowego KPP Adam Doliński, łącznik międzyokręgowy Jan Spigel, technik Szymon Tenenbaum oraz re-

*Pielegnuj cerę
tylko mydłem,
o którym wiesz,
z czego się składa*

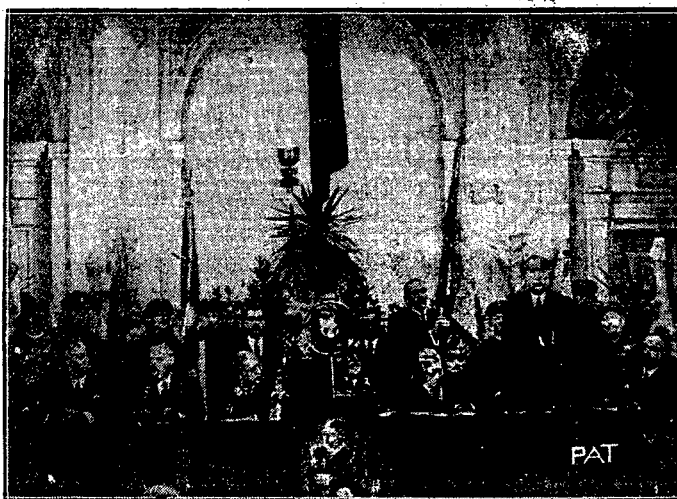
Uroda jest darem zbyt cennym, by poddawać ją eksperymentom. Mydło Palmolive jednak może Pani używać z całą ufnością. Sporządzone bowiem z olejów owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych — nie zawiera pozbawionych żadnych innych tuszczów. Już Kleopatra — legendarnie piękna królowa Nilu — posługiwała się łagodnymi olejkami palm i oliwek do pielęgnowania urody. Oleje te zawiera właśnie mydło Palmolive, genialnie według naszych specjalnych recept z mieszane z olejem orzechów kokosowych.

Mydło Palmolive oczyszcza idealnie skórę. Gęsta jego pianka usuwa kurz i brud, puder i róż, uwalnia najdrobniejsze pory od wszelkich nieczystości. To samo już nadaje cerze młodzieńczą urodę — i urodę tę zachowuje.

Mydło

PALMOLIVE

WYKŁADANE W POLSCE

Akademią ku czci Arystydesy Brianda.

Onegdaj wieczorem odbyła się w sali Rady Miejskiej w Warszawie uroczysta akademja zaślona ku czci Arystydesy Brianda, zmarłego dnia 17 marca b. r. Dzieńce przedstawia przemówienie wice ministra Spraw Zagr. Józefa Becka (1). Za stołem siedzą: senator Republiki Francuskiej Yves le Troquer (2), prezes Komitetu Organizacyjnego Aleksander Lednicki (3), ambasador Republiki Francuskiej Jules Laroche (4), minister Skarbu Jan Piłsudski (5), prezydent miasta Słomicki.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON”

Bułt wmy, wielki prześlubi produkcję francuską! Niezrównomy amatant — u... lubienniec wszytkich pa... Henri Garat

IGRANIE Z MIŁOŚCIĄ

W rolach głównych: Henri GARAT, Alice COCEA, Clara TAMBOUR... NAD PROGRAM: 1. NOWA DOWCIPNA HUMORESKA KRESK. Fleischera 2. DŹW. TYGODNIK PAJAMOUNTU, mówiony po polsku

referent Wnieścieztorgu w Warszawie Markus Lew.

Przy niektórych aresztowanych znaleziono większe sumy pieniężne, a mianowicie: przy sekretarzu Centralnego Komitetu Kwiatkowskim walutę polską, guldeny i dolary, przy skarbnicze Guncwajch 18.750 zł.(!) przy sekretarzu wydz. zawo. dowego Dolinskim 12.800 zł.(!)

Rewizje i aresztowania jeszcze trwają, a w wyniku zebranych materiałów akcja likwidacyjna orzeczona się na teren innych miast.

TELEGRAMY NIELOJALNOŚĆ NIEMIEC WOBEC LITWY.

Ryga. — Doroszą z Kowna o niezadoleniu, które zapanowało na Litwie z powodu naruszenia przez Niemcy litewskoniemieckiego traktatu handlowego.

W ostatnich dniach w Kownie otrzymano szereg skarg obywateli litewskich, zamieszkałych w Niemczech, którym niemieckie urzędy odmówiły kart pracy.

Należy zaznaczyć, że w chwili obecnej zamieszkuje na Litwie około 500 obywateli niemieckich, którzy korzystają z pełni praw wypływających z traktatu handlowego.

CO ZROBI RZĄD BRUNSZWICKI?

Berlin. — W tutejszych kołach politycznych z zainteresowaniem oczekują, jakie stanowisko wobec dzisiejszego dekretu prezydenta Rzeszy zajmie rząd brunszwicki, w którym tekę ministra spraw wewnętrznych piastuje nacjonal-socjalista p. Klägges.

Pierwszym obowiązkiem Kläggesa musi być rozwiązanie istniejącej w Kreinsen osławionej t. zw. szkoły szturmowej hitlerowców. Obowiązek przypilnowania tego, aby wszystkie rządy krajowe, a więc także i rząd brunszwicki wykonały postanowienia dekretu prezydenta Hindenburga, spada oczywiście na ministra spraw wewnętrznych i Reichsweltry Groenera.

ZAMACH BOMBOWY NA TRANSPORT WOJSK JAPONSKICH.

London. — W nocy z wtorku na środek dokonano zamachu bombowego na transport wojsk japońskich w odległości 20 km. na wschód d Charbinia. Pod pociągim nastąpił wybuch, który zniszczył część nasyppu i zrzucił część wagonów z toru kolejowego. Ofiarą zamachu padło 11 zabitych, 19 ciężko rannych i 74 lekko rannych. Krząją pogłoski, iż zamach dokonany był przez komunistów.

BOMBA NA WIECU WYBORCZYM.

Berlin. — Wczoraj wieczorem na zgromadzeniu partii socjaldemokratycznej w Ludwigsburgu (Wirtembergia) doszło w czasie mowy pośła Scheidemana do niezwykłych awantur, wywołanych przez bojowców narodowo-socjalistycznych. Hitlerowcy wdarli się na salę rzucili w kierunku trybuny bombę, która wybuchła wywołując wśród obecnych olbrzymią panikę. Ofiar w ludziach nie było. Policja przypuszcza, że bomba wypełniona była karbodem i prochem strzelniczym.

Konferencja rozbrojeniowa w Genewie

Tardieu przeciwko pr opozycji amerykańskiej

Genewa. — W dalszym ciągu dyskusji w komisji głównej konferencji rozbrojeniowej zabrał głos premier Tardieu. Premier Tardieu, który wczoraj już zgłosił pewne zastrzeżenia pod adresem propozycji amerykańskiej, dziś wystąpił z silną kontrofenzją, zmierzającą do wykazania, że propozycja amerykańska nie prowadzi do właściwego celu i że jedynie realizacja planu francuskiego może zapewnić istotne bezpieczeństwo.

Premier Tardieu przypomniał, że Komisja przygotowawcza proklamowała zasadę, że za wyjątkiem fortyfikacji, wszystkie rodzaje broni mogą służyć zarówno do ataku, jak i obrony. Nie należy mieszać napaści z ofensywą, gdy są to rzeczy różne. Państwo napańdnie może w pewnych wypadkach być zmuszone do przejścia do kontrofenzji. Zniesienie pewnych rodzajów broni zarówno dla napańdnika, jak dla napańdnietego, może wyjść na dobre napańdnikowi, podczas gdy trzeba starać się o to, by wzmocnić sily brońdniego się przed napańdją państwa.

Tardieu przypomniał następnie konferencję w Hadze przed r. 1914. Na tych konferencjach usiłowano reagentować wojnę. Doświadczenie z czasów wojny wskazuje, że zakazy używania pewnych rodzajów broni są bezskuteczne. Dziś trudniej jest spodziewać się ich poszanowania, jeśli się weźmie pod uwagę, że państwo, uciekające się do wojny, łamie pakł paryski, a w takim razie trudno przypuszczać, że nie pógwałci także do-

datkowych zobowiązań. Tardieu wskazuje dalej, że istnieje możliwość potajemnego fabrykowania zakazanych rodzajów broni. W każdym razie zniesienie pewnych kategorii broni nie będzie stanowiło wielkiego postępu. Były czas, np. w 1905 roku, kiedy nie istniały ani tanki, ani ciężka artylerja, a jednak nie było żadnego uczucia bezpieczeństwa.

Przypominając bojowy niemiecki „pancernik kieszonkowy”, Tardieu oświadczył dalej, że w razie zmniejszenia kalibru ciężkiej artylerji i tonażu samolotów, technicy potrafili odpowiednio przystosować się do nowych warunków.

Z tego wszystkiego Tardieu wyciąga wniosek, że nie należy znosić pewnych kategorii broni, lecz oddać je na usługi Ligi Narodów. W ten sposób nie będzie niemożliwe nierówności między napańdnikiem a napańdnietym. Określenie zgóry, czy tanki, łodzie podwodne, ciężka artylerja są bronią agresywną, nie jest możliwe, wszystko zależy od celu, do jakiego mają służyć.

To też tylko napańdnika należy pozbawić tych rodzajów broni i oddać je do dyspozycji władz międzynarodowych, które w razie potrzeby udziela pomocy napańdnietemu. Trzeba opierać się na pałtach i dotychczasowych pracach Ligi Narodów — zakończył Tardieu — a nie wprowadzać nowych metod ograniczenia zbrojeń. Dalszy ciąg dyskusji odroczone do jutra.

Doniosły dekret Hindenburga

Wojskowe oddziały hitlerowskie rozwiązane

Berlin. — Prezydent Rzeszy Hindenburg podpisał wczoraj w godzinach popołudniowych dekret, oparty na art. 48 konstytucji, rozwiązujący t. zw. „szturmowe oddziały” nacjonalistyczne. Dekret rozwiązuje i uznaje za nielegalne również i t. zw. S. A. Sturmabteilungen) jak i oddziały S. S. (Schutzstaffel).

Formacje te zorganizowane na sposób wojskowy stanowią elitę, a zarazem główny motor akcji politycznej stronnictwa nacjonal-socjalistycznego. Na czele oddziałów szturmowych stoi jako wódz naczelny sam twórca i prezes stronnictwa Adolf Hitler.

Decyzja rządu i prez. Hindenburga wywołała w niemieckich kołach politycznych olbrzymie wrażenie. Zwrociono uwagę, iż jest to pierwszy dekret podpisany przez Hindenburga po jego ponownym wyborze na prez. Rzeszy i że dekret ten zwraca się głównie przeciwko organizacji, na czele której stoi najpoważniejszy kontrkandydat Hindenburga, Adolf Hitler.

Krok rządu Rzeszy posiada tem większe znaczenie, iż następuje w niespełna dwa tygodnie przed wyborami do sejmku pruskiego, pozbawiając nacjonalistów ich najlepszej organizacji, którą mogli possu-

giwać się w walce wyborczej.

Rzecz inna, iż krok ten nie nadchodzi niespodzianie i jest następstwem akcji rozpoczętej przez pruskiego ministra spraw wewn. Severinga przeciwko nacjonal-socjalistom, prowadzonej przy pomocy organów policyjnych. Akcja policji dała materiał obciążający nacjonal-socjalistów, który jednakże trzymany jest do tej pory w tajemnicy, ponieważ wiąże on się z tajemnicami niemieckimi przygotowaniami wojskowymi do t. zw. „obrony kraju” w pierwszej linii skierowanej przeciwko Polsce.

W ostatnich dniach stało się wiadomym, iż także rząd bawarski, badeński i heski wystąpiły z żądaniem rozwiązania szturmowców nacjonal-socjalistycznych.

Następstw tego kroku nie da się w tej chwili przewidzieć, w każdym razie będą one poważne. Jeżeli za kulisami nie rozegra się jakaś kamedja, to możliwe że krok ten zmusi stronnictwo Hitlera do otwartego porzucenia t. zw. drogi legalnej, aby rozprawić się z niem przy pomocy wojska i policji. Wynik tej rozprawy byłby zależny od tego w jakim stopniu nacjonal-socjalistom udało się już dzisiaj uzyskać przez swoją agitację — wpływ w armji i policji niemieckiej.

KINO-TEATR „NOWOŚCI”

Film o którym cały świat mówi z zachwytem

POD DACHAMI PARYŻA w rol. gl. Albert Préjean i Pola Illary JAKO NADPROGRAM „DZIEKUSKA”

PRZESZŁO 2 MILJARDY DOLARÓW DEFICYTU W BUDŻECIE AMERYKANSKIM.

Waszyngton. — Jakkolwiek nie upłynął jeszcze rok budżetowy, a urząd skarbowy stwierdza już, iż w dniu 11-go kwietnia, w którym upływa 10 miesięcy i 11 dni bieżącego roku budżetowego, deficyt wynosił okrągło 2017 milj. dolarów.

POGROŻKA CZY KOMEDJA HITLERA

London. — W rozmowie z berlińskim współpracownikiem „Daily Expressu” oświadczył Hitler: „Jeśliby rząd rozwiązał moje oddziały szturmowe, wdźrza już, iż w dniu 11-go kwietnia, w którym upływa 10 miesięcy i 11 dni bieżącego roku budżetowego, deficyt wynosił okrągło 2017 milj. dolarów.

Kiedy korespondent przy innej sposobności zapytał Hitlera, co zamierza zrobić na wypadek rozwiązania organizacji narodowych socjalistów, Hitler odpowiedział: „Niech oni zostawią w spokoju rozwiązanie organizacji. Oni moim ludziom nie mogą uciąć głów, dopóki jednak ich ludzie mają serca i głowy — będą mi oddani”.

PRZECIW POLSKIM ROBOTNIKOM.

Berlin. — „Berliner Tageblatt” domosi z oburzeniem, że mimo decyzji Reichsradu o niedopuszczeniu robotników polskich do Niemiec, majątki w Niemczech

15.000 WŁOŚCIAN POZBAWIONYCH DACHU W JUGOSŁAWJI

Belgrad. — Wiadomości, nadchodzące z rozmaitych okolic Jugosławji, donoszą o obniżeniu się stanu wód wszystkich prawie rzek, za wyjątkiem Sawy, której poziom stale wzrasta.

Terenem, dotkniętym najbardziej klęską wylewów i powodzi, są okręgi nad Sawą i Dryną, gdzie 15.000 chłopów musiano ewakuować ubiegłej nocy z ich siedzib, zagrożonych skutkiem wylewów.

ZAMKNIECIE KOSZAR S. A. W BERLINIE I KRÓLEWCU.

Berlin. — Policja berlińska przeprowadziła na podstawie nowego dekretu prez. Hindenburga generalną akcję przeciwko szturmówkom nacjonal-socjalistycznym.

Wszystkie lokale koncentracyjne, t. zw. koszary S. A., zostały zamknięte, zaś znajdujący się w nich materiał dokumentary skonfiskowany. Akcja ta została przeprowadzona z niezwykłym pośpiechem w przeciągu dwóch godzin.

Również policja w Królewcu przystąpiła do zamknięcia tamtejszych koszar oddziałów szturmowych. Podobna akcja przeprowadzona będzie na terenie całej Rzeszy.

WIELKIE ARESZTOWANIA W CHARBINIE.

London. — Śledztwo w sprawie zamachu dynamitowego na most na rzecę Sungari, doprowadziło do sensacyjnych wyników. Okazało się, że paczki z dynamitem, ważące łącznie 60 klg., są pochodzenia sowieckiego. Paczki te były ułożone na mosćcie i połączone przewodnikami elektrycznymi.

Dalsze dochodzenie ustaliło, że dwaj mężczyźni, którzy usiłowali dokonać zamachu, są urzędnikami dykcji wschodniocchińskiej kolei żelaznej. Obaj posiadają obywatelstwo sowieckie i pracują w centrali charbińskiej.

Wobec takiego odkrycia władze japońskie przekazały dalsze śledztwo policji miejscowej, która rekrutując się przeważnie z białogwardzistów. Wczoraj policja dokonała licznych rewizji. Aresztowano 24 osoby, w tej liczbie kilku urzędników dykcji kolei wschodnio-chińskiej.

POTWÓRNY MORDERCA SKAZANY NA ŚMIERĆ W SAKSONJI.

Berlin. — Sąd przysięgłych w Pflauren (Sanksonja) ogłosił wyrok w procesie 27-

Głowa boli a ja nie mam oryginalnej Aspiriny... Piekło na ziemi.

Przeciwko bólowi głowy, zębów i kończym, przeciwko reumatyzmowi, grypcie i wogóle wszelkim zapaleniom zawsze najlepiej pomagają niezawodne 6 tabletek Aspirin. Na każdej tabletki i na każdym opakowaniu (po 20 lub 6 tabletek) znajduje się krzyżowy napis DAYER, który stanowi markę ochronną oryginalnej Aspiriny. Do nabycia we wszystkich aptekach.

DZIENNIKARCE HANAU WYTOCZONO TRZECI PROCES.

Paryż. — Wczoraj po południu Hanau wprowadzono do gabinetu sędziego śledczego Ordonneau, który oznajmił jej, iż jest oskarżona o uprawianie nielegalnej działalności na giełdzie. Pod koniec badania, Hanau oświadczyła: „Byłabym

smutna, będąc zmuszoną pełnić zawód pański. Sprawiedliwość traci zgniła. Znajdując się w obliczu jednego z jej przedstawicieli, szczęśliwa jestem, że mam możliwość powiedzenia mu tego. Jednakże podkreślam, że to co powiedziałem, nie dotyczy Pana”. Prokurator w związku z tem wszczął przeciwko niej trzecie z rządu oskarżenie.

letniego subjekta Gerbera, zamieszkałego w Reichenbach.
Gerber przed kilkoma miesiącami zwa-
bił do swego mieszkania 13-letnią Magda-
lenę Krügel i zadusił ją. Sąd skazał Ger-
bera na karę śmierci przez ścięcie topo-
rem.

ZRĄD NIE MA ZAMIARU TWORZENIA MONOPOLU NAFTOWEGO.

Warszawa. — W związku z rozszerze-
niami przez pewien odłam prasy pogłos-
kami o zamierzonym rzekomo przez rząd
wprowadzeniu monopolu naftowego i wy-
dzierżawieniu go zagranicy, ze źródeł do-
brze poinformowanych donoszą, że rząd
nie miał ani nie ma w swym programie
reorganizacyjnym zamiaru utworzenia
monopolu naftowego. Zresztą jasną sy-
tuację pod tym względem stwarza usta-
wa naftowa, przyjęta przez ciała ustano-
wowe i ogłoszona wczoraj w Dzienniku
Ustaw.

Zamiarem rządu jest przedewszyst-
kiem doprowadzenie do powstania nowej
dobrowolnej organizacji, obejmującej ca-
łokształt przemysłu naftowego, w któ-
rym to kierunku rząd wspólnie działa z
czynnikami tego przemysłu.

Jeden z dzienników szerszą pogłos-
kę o rzekomym „monopolu naftowym”,
zamieszczał wczoraj wiadomość, mającą po-
chodzić ze Lwowa, że znana firma ame-
rykańska „Standard Nobel” zapropono-
wała rządowi udzielenie jej monopolu
sprzedaży przetworów naftowych w Pol-
sce, ofiarując jednocześnie pożyczkę
w sumie 8 mil. dolarów. Dyrekcja firmy
„Standard Nobel” w Polsce zaprzeczca
kategorycznie tym pogłoskom, stwierdza-
jąc zupełną ich bezpodstawność.

DELEGACJA POLSKA NA KONFERENCJĘ GOSPODARCZĄ W INSRBUCKU.

Warszawa. — W dniu 16 b. m. roz-
poczyna się w Insrucku konferencja ko-
mitetów narodowych Międzynarodowej
Izby Handlowej, poświęcona omówieniu
sytuacji gospodarczej w państwach Wę-
strowy. W konferencji weźmie
udział przedstawiciel Austrii, Czecho-
słowacji, Francji, Niemiec, Wielkiej Bry-
tanicji, Węgier, Włoch, Polski, Rumunii,
Jugosławii, oraz obserwator bułgarski.
Z ramienia Polski wyjeżdża na konfe-
rencję delegacja komitetu polskiego Mię-
dzynarodowej Izby Handlowej, w skła-
dzie: przewodniczący delegacji — dyrek-
tor Izby Przemysłowo-Handlowej w Wa-
rszawie, dr. Stanisław Wartalski, człon-
kowie delegacji — prezes dr. Roger Bat-
taglia i dr. Władysław Rosiński.

Afera Kwinty

Prawie 2 miliony ukrył oszust przed wierzycielami.
Warszawa. — W dniu 13 b. m. odby-
ło się zebranie wierzycieli Domu Banko-
wego St. Kwinty. Zebranie było zasadni-
czo poświęcone sprawie uruchomienia
jednego z obiektów należących do masy
upadłościowej, mianowicie fabryki w To-
runiu, skąd miały być czerpane pieni-
ądze na spłatę wierzycielności.
Na zebraniu odczytany został list St.
Kwinty, w którym proponuje na spłatę
wierzycielności samochody, należące do
Domu Bankowego, a przedstawiające
wartość około 300.000 zł. Należności ban-
kowe z tytułu różnych kredytów w su-
mie 70 tysięcy zł. wreszcie uruchomie-
nie fabryki w Toruniu, przyczem jako
formę prawną do tej, proponuje utwo-
rzenie spółdzielni złożonej z wierzycieli,
którzy prowadziliby interesy fabryki.
— Propozycja p. Kwinty okazała się jednak
iluzoryczna, gdyż najpoważniejszy obiekt
— samochody nie stanowią własności
Domu Bankowego, ani p. Kwinty, tak sa-
mo nierealne są należności z tytułu kre-
dytów, wreszcie na uruchomienie fabry-
ki niema odpowiednich kapitałów, wobec
tego zebrani przeszli do bardziej aktual-
nego zagadnienia, mianowicie do kwestji
odszkodania ukrytych przez oszusta pie-
niędzy.
Niema bowiem żadnej kwestji, że pie-
niądze te Kwinta ukrył. Jak bowiem
śledztwo wykazało, Kwinta codziennie in-
teresy swoje prowadził w ten sposób, iż
prawie żadnych poważniejszych strat nie
ponosił, a ponieważ majątek jego przed-
stawia wartość około 2 milionów, wobec
tego około 1,800 tys. zł. musiał on ukryć.
I te pieniądze należy odszukać. Jak się
okazuje, znaleźli się już nawet ludzie,
którzy podejmują się wskazać miejsce u-
krycia, pod warunkiem jednak, że zosta-
nie to zachowane w zupełnej dyskrecji.
Przypuszczają należy, iż osobą tą jest al-

bo któryś z urzędników Domu Banko-
wego, lub też któryś z bliskich znajo-
mych. Na skutek tego oświadczenia wy-
sunięto wniosek uchwalenia przez zebra-
nych nagrody i opublikowania w porozu-
mieniu z syndykiem w prasie, iż ten, kto
przyczyni się do odnalezienia pieniędzy
ukrytych przez Kwintę, otrzyma 10 proc.
odnalezionej sumy.
Zebrani dokonali wobec tego wyboru
komisji, która zajmie się tą sprawą. W
skład komisji weszli pp. mec. Tokarski,
Maczyński, Gruszczycki i Kinderlowa.

OBRAZA WŁĄDZ W ZAPALE KRASOMÓWICY.

Łódź. — Przed sądem okręgowym w
Łodzi stanął 30-letni Edward Skobel, o-
skarżony o podrabianie monet 5-złoto-
wych. Oskarżony przyznał się do winy,
twierdząc, iż zmuszono go do tego w po-
licji biciem. Wyprodukował 9 pięci-zło-
tołek, które puscił w obieg, ponieważ nie
pracował i nie miał z czego żyć.

Obroncy, adw. Rymlerowa w mowie
swej m. in. oświadczyła: Oskarżony postę-
pił tak, jak wielu najbardziej uczciwych
ludzi, którzy przyjąwszy nieopatrznie fał-
szywe monety, puszczają je dalej w obieg.
Oskarżony przyznał się w policji, bo go
bilo. Oskarżony wniosł skargę do proku-
ratury, jednak na to patrzy przez palce—
twierdziła dalej adw. Rymlerowa.

Prokurator Nikitienko prosił o dosłow-
ne zaprotokolowanie tego ustępu prze-
mówienia obrońcy i pociągnięcia ją do
odpowiedzialności za obrazę policji i pro-
kuratorji.

Oskarżonego fałszerza skazano na dwa
lata więzienia.

WYROK W POZNANSKIM PROCESIE PRZECIW KOMUNISTOM.

Poznań. — W odbywającym się przed
sądem okręgowym sensacyjnym procesie
przeciw komunistom zapadł wyrok, mocą
którego zasądzeni zostali: Stanisław Gra-
nowski na 3 lata twierdzy, Franciszek
Majchrzak na półtora roku twierdzy, J.
Czuły na 1 rok twierdzy, Franciszek Pio-

trowski na półtora roku twierdzy, Fran-
ciszek Tomkowiak na 6 miesięcy twier-
dzy, Buchwald na 3 lata twierdzy, A. Po-
widzki na 6 miesięcy twierdzy, Gałąska
na 6 miesięcy twierdzy, N. Nowicki na 1
rok twierdzy, J. Roszyk i Adam Baraniak
każdy na rok twierdzy, Franciszek Jak-
ubowicz na 6 miesięcy twierdzy z zawie-
szeniem na 5 lat, Piotrowski na 6 miesię-
cy twierdzy, Nowak na 6 miesięcy twier-
dzy z zawieszeniem na 6 lat. Resztę oskar-
żonych uwolniono od kary.

SKAZANIE DWU KOBIET ZA NAPAD NA NAUCZYCIELA.

Sosnowiec. — Ciekawą sprawę rozpo-
znawał sąd okręgowy w Sosnowcu z o-
skarżenia nauczyciela szkoły powszech-
nej w Niegowej pow. zawierciańskiego
Zbigniewa Pруса. Tło sprawy jest nastę-
pujące: 12-letnia uczennica 5-jej klasy
szkoły powszechnej poskarżyła się w do-
mu, że nauczyciel uderzył ją dwa razy w
rękę za nieposłuszeństwo. Nie zbadaw-
szy sprawy, matka dziewczynki, Marja
Bartosikowa i babka Franciszka Janiko-
wa, udały się do szkoły, wpadły do klasy
w czasie lekcji i w obecności dzieci
ciężko obrażyły nauczyciela Pруса, któ-
regu nawet chciały pobić.

Na rozprawie sąd przesłuchawszy
świadków, skazał 33-letnią Bartosikową
i 70-letnią Janikową za obrazę po jednym
miesiącu więzienia. Sąd uwzględniając o-
koliczności łagodzące, zawiesił karę na 2
miesiące.

DŹWIKOWE „GRAND-KINO”
DZIS W CZWARTEK
PORAZ OSTATNI
PRZEŻYCIA
JEDNEJ NOCY
z **Marcją Albani**
i **Igo Symem.**
Nad program 77 oraz Dźwiękowy Przegład Filmowy
Wejście od 70 gr. Początek o 5 pp. est. 9.30. Szcz. w afitz.

KRONIKA

Piątek 15 KWIETNIA
Dzisiaj — Anestazja m.
Jutro — Benedykta Labre zębr.
Wschód słońca o godzinie 4:50
Zachód „ 18:41
Kalendarzyk historyczny:
Wład Bony do Krakowa 1518
roku.

— **Akademja żałobna ku czci ś. p. ks. Biskupa Bandurskiego.** W sobotę, dn. 16 b. m., odbędzie się w sali I Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza żałobna Akademia ku czci ś. p. ks. Biskupa Bandurskiego, wielkiego kapłana i niestrudzonego bojownika o wolność Polski. W programie: referat, deklamacje, występy solowe, orkiestra. Ceny biletów b. niskie od 50 gr. do 1 zł. Początek o godz. 7-jej min. 30 wiecz.

— **Koło Pracy Społecznej przy I Gimnazjum państw. zaprasza społeczeństwo częstochowskie do wzięcia udziału w tej uroczystości.**

— **Ze Związku Młodzieży Polskiej męskiej.** W piątek, dnia 16 b. m. o godz. 16-jej w lokalu Djecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej przy ul. Najświę. Marii Panny 64 (na górze nad lokalem związkowym) odbędzie się zebranie Rady Zw. Młodzieży Polskiej męskiej.

— **Porządek obrad:** zaganienie, odczytanie protokołu, sprawozdanie z działalności Związku za 1931 r. a) ideowe, b) kasowe, sprawozdanie kasowe ze Złoty, wywieczka do Gdyni, składowi związkowe, wnioski i wolne głosy, zakończenie.

— **Odczyt prof. K. Rouperta.** Dzisiaj, w piątek, o godz. 12-jej w poł. w sali Gimn. państw. im. H. Sienkiewicza prof. Uniw. Jagiellońskiego dr. K. Roupert wygłosi odczyt p. t. „Od źródeł do ujścia Wisły”. Ciekawy ten odczyt będzie połączony z interesującymi przezrzedkami.

— **Prof. Roupert jest już w Częstochowie** znany ze swego świetnego odczytu, który odbył się trzy lata temu p. t. „Wróżenia z Jawy”.

— **Osoba prelegenta, oraz temat odczytu** dają możliwość miłego i pożytecznego spędzenia czasu w piątek o godz. 12-jej. Ceny biletów od 1 zł. do 50 gr., uczniowskie tylko 30 gr.

— **Odczyt ten zorganizowany został przez** Zrzeszenie Akademików, a dochód prze-

znaczony na pomoc dla niezamożnej mło-
dzieży akademickiej.

— **Wieczór odczytowy P. O. W.** Dzisiaj, w piątek, o godz. 7-jej wiecz. w sali Rady Miejskiej (Dąbrowskiego 14) odbędzie się wieczór odczytowy P. O. W. (b. żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej) z następującym programem: 1) wykład p. t. „Produkcja żelaza, piatiletka i zatarg o Mandzurję” — wygłosi prezes P. O. W. p. komisarz J. Mazur, 2) wykład p. t. „Legandy tatarskie w twórczości Tetmajera i Kasprowicza” — wygłosi prof. A. Miller.

— **Wstęp bezpłatny dla wszystkich.**

— **Zebranie Zarządu Patronatu nad wieżami.** W dniu 14 kwietnia r. b. o godz. 19-jej m. 30 w sali Sejmiku Powiatowego Częstochowskiego (wejście od ul. Raciawickiej) odbędzie się walne zebranie sprawozdawcze Zarządu Patronatu nad wieżami.

— **Obecność wszystkich członków i sympatyków dla dobra pracy Patronatu jest konieczną.**

— **Z teatru Kameralnego.** W czwartek o godz. 6-jej m. 20 po poł. po raz 30-ty rekordowa komedia w 3-ach aktach St. Kiedrzyńskiego: „Piorun z jasnego nieba”. Ceny miejsc od 50 gr. do 1 zł. 50 gr.

— **W piątek o godz. 6 m. 20 ostatni raz:** „Piorun z jasnego nieba”.

Czy cena prądu elektrycznego będzie obniżona?

— **W dzisiejszy już piątek upływa termin** proklamowanego przed dwoma tygodniami mi „zawieszenia broni” między Zrzeszeniem Abonentów Prądu a Elektrownią, celem nabawienia pertrakcji, od wyniku których zależy będzie, czy światło elektryczne nadal palić się ma w sklepach i mieszkaniach, czy też znów rozpocznie się bojkot drogiego prądu i wszędzie zapłoną lampy naftowe i świece.

— **Chociaż definitywnie nic jeszcze nie** postanowiono, zanosi się na następujące rozwiązanie zatargu w drodze kompromisu: Taryfa prądu zostanie obniżona za cenę odszkodowania terminu wykupu. Elektrownia na 5 lat. Obecne uprawnienie daje miastu prawo do wykupu w r. 1945, w razie zaś przesunięcia terminu, miasto będzie mia-

Nie oszronka i popękana skóra
KREM NIVEA
Ceny: zł. 0.40 - 2.60

— **W dniu 13 b. m. o** godz. 12-jej w południe zmarł nagle na udar serca popularny w naszym mieście Leon Balabanow, który podczas okupacji niemieckiej reprezentował interesy kolei Herbsko-Kieleckiej.

— **Zmarły poświęcał się** muzyce, jako pedagoga wykwalifikowany, który ukończył warszawskie konserwatorium. Lekcji tych udzielał bezpłatnie niezamożnym lub pragnącym wykształcić się w muzyce. Chociaż był wielkim znawcą dobrej muzyki, pelen samokrytycyzmu, i sam rozporządzał grać skomponowane artystycznie, lecz nigdy nie występował publicznie.

— **Czuły był również** na niedole bliźnich, a zwłaszcza pamiętają wszyscy jak w czasie okupacji niemieckiej, jako członek deputacji żywnościowej, stawiał w obronie ludności.

— **Koncert p. Wandy Kopeckiej.** Dnia 18-go b. m. w poniedziałek, odbędzie się w sali Teatru Kameralnego recital znakomitej pianistki, p. Wandy Kopeckiej.

— **Na program koncertu** złożą się utwory najgenialniejszych kompozytorów, jak Beethoven, Chopin, Schumann. Między innymi zostaną wykonane po raz pierwszy w Częstochowie: organowe Preludium i Fuga Bacha, szereg utworów Skrijabina oraz Smetany.

— **Niewątpliwie liczni** miłośnicy muzyki, od dość dawna spragnieni a pozbawieni możności słyszenia dobrego koncertu, nie omissząją skorzystać ze sposobności i wypełnią po brzegi salę teatru Kameralnego. Początek koncertu o godz. 20 m. 30. Bilety do nabycia od 10 ran do 10 wieczór przy kasie teatru.

Od połowy maja
wielkie zawody sportowe w Częstochowie o państw. odznakę sportową.

— **W ub. środę wieczorem** odbyło się w Magistracie posiedzenie Sekcji Wych. Społ. miejskiego Komitetu W. F. i P. W., w sprawie ustalenia sposobów propagandy zawodów (prób) o Państwową Odznakę Sportową.

— **Zebranie zaigai zast. insp. szkolnego** p. Nowotny, jako przewodniczący Sekcji, poczem kierownik miejsk. Ośrodka wych. fiz. por. Dobrowolski obszernie zreferował znaczenie państw. odznaki sportowej, o którą w zawodach ubiegają się mogą wszyscy, młodzież obojga płci stowarzyszona jak i niestowarzyszona, chłopcy od 14-tu lat i dziewczęta od 16-tu. Zawody, takie (próby), obejmujące niemal wszystkie dziedziny sportu, zorganizowane zostaną na wielką skalę od połowy maja r. b. i trwać będą do końca czerwca.

— **W dyskusji nad sprawą** propagandy P. O. S. zabierali głos: pp. zast. insp. Nowotny, zast. insp. Bien, prof. Wróbel, prof. Doering, por. Dobrowolski, p. Stachera i inni, poczem uchwalono skrócić ożycie z pomocy prasy, kin, pogadanki itd. Blizsze dane na temat zawodów o P. O. S. będą zamieszczone w późniejszych artykułach prasowych.

— **Ze Szkoły Murarsko-Ciesielskiej w Częstochowie.** Dnia 3-go kwietnia br. odbyła się w Szkole Zawodowej Doświadczająca Murarsko-Ciesielskiej uroczystość rozdania świadectw absolwentom tej Szkoły. W obecności przedstawicieli Związku Architektów, Związku Techników Polskich, Zarządu Okr. Tow. Rzem. i Zarządów Cechów Murarzy Ciesiel, członek Zarządu Szkoły p. W. Zarzewski rozdał świadectwa 10-u murażom i 3-m cieślom.

— **Ukończyli Szkołę:** murarze — Gospo-

darek Witold z odznaczeniem, Gwiźdek Stanisław, Kubisa Kazimierz, Krawczyński Euzebiusz, Kwiatkowski Michał, Lepiasz Stanisław z pochwałą, Organa Stanisław, Stewierski Zygmunt, Szproch Wacław z pochwałą, Widera Adam; cieśle: Szczepanik Franciszek, Zientara Marjan, Zyla Roman.

Po obejrzeniu prac rysunkowych uczniów obecni akcentowali coraz to wyższy poziom kreśleń budowlanych uczniów Szkoły, gwarantujących przemysłowi budowlanemu odpowiednich kandydatów na podmajstrzych budowlanych, brak których daje się przemysłowi w wysokim stopniu odczuwać.

— Kurs obrony przeciwgazowej dla Pań Domu. Zarząd Związku Pań Domu do nosi, że 14 i 15 b. m. o godz. 17—20 w sali Związku (Aleja Wolności 29) odbędzie się kurs przeciwgazowy. Obejmować on będzie 3 godz. wykładów i 3 godz. ćwiczeń praktycznych w maskach. Prowadzić go będzie instruktorka O. P. G. p. Zofia Brykalska. Wstęp mają członkinie. Zapisy w sekretariacie, lub u p. dr. Monikowskiej (Aleja Wolności 33, tel. 401).

— Z Częstochowskiego Tow. Cyklistów i Motocyklistów. W dniu 17 kwietnia r. b. Częst. Tow. Cyklistów i Motocyklistów urządza pierwszą wycieczkę cyklistów do Poraja. Zbiórka o godz. 8-jej rano, ul. Kościuszki róg ul. Panny Marii.

— Taryfa pocztowa od 15 kwietnia rb. Wobec powzięcia decyzji o zaniechaniu pobierania od dnia 15-go b. m. dopłat na rzecz bezrobotnych od przesyłek pocztowych, taryfa pocztowa z dniem 15-ym b. m. przedstawiać się będzie w głównych pościach, jak następuje:

Opłata za listy zwykłe do 20 gramów, wynosić będzie: miejscowe 15 groszy, zamiejscowe 30 groszy; kartki pocztowe: miejscowe 10 groszy, zamiejscowe 20 gr., drukki do wagi 25 gramów 5 groszy, do wagi 50 gramów 10 groszy; paczki do 5 kg.: w pierwszej strefie do 100 kilometrów zł. 1.30 gr., w drugiej strefie od 100 do 300 km. zł. 1.90 gr., w trzeciej strefie od 300 do 600 km. zł. 2.50 gr. i w czwartej strefie ponad 600 km. zł. 3.10 gr.

Opłata za polecenie wynosić będzie 60 groszy, tak, że list polecony w kraju kosztować będzie 90 groszy. Opłata za „express” 80 groszy, a więc list „express” w kraju kosztować będzie zł. 1.10 gr.; list polecony „express” zł. 1.70 groszy.

— Obniżenie cen podręczników szkolnych. Wydawcy książek szkolnych, zgromadzeni w oddzielnej sekcji przy polskim Towarzystwie wydawców książek, postanowili obniżyć ceny podręczników szkolnych od 10 — 20 proc. cen dzisiejszych, przyczem ceny zmniejszone obowiązywać będą od 10 kwietnia 1932 roku.

— Nagroda Pencibu Polskiego. Tegoroczna nagroda Polskiego Klubu Literackiego za najlepszy przekład polski zagranicznego utworu literackiego przysznana będzie w czerwcu b. r. Rozpatrywane będą przekłady, wydane w ciągu ostatnich trzech lat (1929 — 1931), ogłoszone przez tłumaczy lub wydawców do dnia 30-go kwietnia b. r. i nadesłane do sekretariatu Polskiego Klubu Literackiego, Warszawa, Wspólna 5 m. 4, przynajmniej w dwóch egzemplarzach. Nagroda wynosi 1.000 złotych.

— Ustawa o walce z pornografią. Ministerstwo spraw wewnętrznych przystępuje do projektu ustawy o walce z pornografią. Dotychczas w tej mierze istniały fragmentaryczne przepisy, oparte częściowo na przepisach konwencji międzynarodowych w tej mierze. Poza tem panowały duże różnice dzielnicowe.

Nowa ustawa obejmie wszystkie możliwości na tem polu. Przewidziane są ostre sankcje karne za pornografię w widowiskach, występach, lekturze, obrazach i reprodukcjach, wystawach sklepowych, reklamach i t. d. W okresie coraz dalej posuwającego się rozprężenia moralnego, tego rodzaju ustawa byłaby pożyteczna, o ile nie pozostałaby martwą literą.

— Nocne dyżury aptek.

W nocy z dnia 14 na 15 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — I-sza Aleja Nr. 14, p. Lesińskiego — ul. Wieluńska Nr. 46.

— Kradzież z mieszkania. Helena Dobrowska, zam. przy ul. Niewielkiej, zameldowała policji, że w czasie jej nieobecności skradziono z mieszkania za kredensu 20 zł. i zegarek srebrny, wart. 30 zł. Jak ustalono kradzieży tej dokonał Międzyżyk Kazimierz (Botaniczna 5), który po dokonaniu kradzieży zbiegł w nie-

4. r. p.
JANINA z CHOJNACKICH
I voto BROKIERAŁ II voto SUDOLSKA
 Zmarła dnia 13-go kwietnia 1932 r.
 Wyprawdzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Narutowicza Nr. 31 odbędzie się 15-go b. m. t. j. w piątek o godz. 3-jej po południu do kościoła katedralnego, a następnie na cmentarz na Kułach.
 Na smutne te obrzędy zapraszają, nieutleni w żalu
Córka, syn, synowa i rodzina.

wiadomym kierunku. Dochodzenie w toku.

— Nieudane włamanie do sklepu. Goldmints Abram (Katedralna 15) zameldował policji, że w ub. środę nieznanymi sprawcy za pomocą przepiłowania 2 klodek usiłovali dostać się do sklepu spożywczego przy ul. Berka Joselewicza, sploszeni jednak zbiegli. Dochodzenie w toku.

Krwawa walka na polu pod Kiedrzyem.

W ub. środę o godz. 8-jej r. na polach pod wsią Kiedzryn powstała bójka pomiędzy Jeżem Władysławem, Grandysiem Piotrem, Kucharskim Józefem (Chłopiczkiego 121/125), Jeżem Stanisławem i Janem (ul. św. Rocha 6) z jednej a Konopskimi — Adamem, Stanisławem i Zygmuntem z drugiej strony. W czasie zwyciężajątki zostali pobici Jeże — Władysław i Stanisław oraz Grandys i Kucharski.

Bójka powstała na tle sporu o pole, a walczący posługiwali się kluczami od wozu, widłami i innymi narzędziami gospodarczymi. Kres walce położyła policja, która zjechała autem na miejsce. Pobici odnieśli lekkie uszkodzenia ciała. Dochodzenie w toku.

— Gdzie się podział pakunek? Dudek Helena (Sobieskiego 54) zameldowała policji, że w piekarni Goldberga przez zapomnienie pozostawiła pakunek, zawierający materiał, wart. 16 zł., a kiedy powróciła po 10-ciu minutach paczki swojej już nie znalazła. Dochodzenie w toku.

— Kradzież roweru. Fekle Zofia, (Gazowa 29) zameldowała policji, że w nocy skradziono jej rower mejski, wart. 50 zł.

— Drobne kradzieże. Krasowski Zygmuntowi (Rynek Narutowicza 14) z komórki za pomocą oderwania kłódki skradziono dwie kury, wart. 5 zł.

Zofji Pokorskiej (Kościelna 39) z komórki skradziono 5 kur, wart. 15 zł.

Z GIEŁDY.

Warszawa, 13-go kwietnia. Waluty, Dol. St. Zjedn. 8.89½ (sprzedaż 8.91½, kupno 8.87½).

Oroty średnie, tendencja słabsza dla dewizy na Londyn i Szwajcarię. Urzędowy kurs dolara wyższy. Banknoty dolarowe w obrotach posiadawców 8.89%. Rubel złoty 4.87. W obrotach prywatnych: rubel srebrny 1.50, 100 kopiełek bilonu srebrnego 0.69. Gram czystego złota 5.9244. W obrotach międzybankowych dewiza na erlin 211.70. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 209.50. Funty sterlingów (banknoty) w obrotach prywatnych 34.60.

Akcie: Bank Polski 83.00; Lillip 15.00.

Dla pożyczek państwowych i listów zastawnych tendencja słabsza. Oroty akcjami b. mało.

Z KRAJU.

(—) 20-procentowa zniżka ceny prądu w Czortkowie. Czortkowa donoszą: Magistrat m. Czortkowie zniżył wskutek akcji mieszkańców cenę prądu elektrycznego z 1 zł. na 80 gr. za kw.

Mieszkańcy podtrzymują żądanie dalszej zniżki o 20 groszy.

(—) Wyprawy szybocowe Aeroklubu Warszawskiego. Aeroklub Warszawski organizuje w roku bieżącym cztery wy-

POWOŁANIE OFICERÓW I PODCHOR. REZERWY NA USTAWOWE ĆWICZENIA WOJSK. W ROKU 1932.

W roku bież. zostaną powołani na ustawowe ćwiczenia wojsk. ofic. z roczników: 1897, 1899, 1900, 1904 oraz wszyscy ci, którzy w ub. roku winni odbyć ćwiczenia, a nie odbyli ich z jakichkolwiek powodów.

Niezależnie od roku urodzenia zostaną również powołani na 1-sze ćwicz. w stopniu oficerskim wszyscy podporucznicy rez., których nominacje były ogłoszone w Dz. Pers. Nr. 4/31 1/32. Odroczenie względnie przesunięcie terminu odbycia ćwiczeń mogą nastąpić tylko w wypadkach przewidzianych w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy o powoz. obow. st. wojsk. ogłoszonym w Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 23/30, poz. 284 8/379—418 (Dz. U. R. P. Nr. 31/30 poz. 270). Oficerom rez. powołanym na 1-sze ćwiczenia w stopniu oficerskim nie będą wypłacane w roku bież. jednorazowe dodatki na umundurowanie, ponieważ otrzymały one umundurowanie i wykwapowanie w naturze. Podchor. rez. zostaną powołani bez względu na rok urodzenia wszyscy ci, którzy dotychczas nie odbyli żadnego ćwiczenia, oraz którzy po 1-szem ćwiczeniu nie zostali zakwalifikowani na ppor. rez.

Prócz wyżej wym. kategorii zostaną również powołani na 8-tyg. skrócony kurs Szk. Podchor. Rez. Piech. wszyscy zakwalifikowani przez M. S. Wojsk. kandydaci na ppor. rez. z pośród ochotników b. formacji polskich i W. P. w latach 1914—1920.

O terminie stawienia się na ćwicz. rez. wszyscy ofic. podchor. rez. i ochotnicy, zostaną powiadomieni przez właściwe P. K. U.

prawy szybocowe na teren szybocowy w Polichnie koło Chęciny. Wyprawy te mają na celu przedewszystkiem szkolenie pilotów aparatów bezsilnikowych, którzy następnie będą mogli przejść wyższy trening na wyprawach Aeroklubu Lwowskiego do Bezmiechowej.

Pierwsza wyprawa do Polichna rozpocznie się w dniu 29 b. m. i trwać będzie do 20 maja. Termin drugiej wyprawy ustalono na czas od 1 czerwca do 5 lipca, trzeciej — od 15 lipca do 15 września, czwartej — od 20 września do 1 listopada.

(—) 105 samobójstw w ciągu marca w Warszawie. Statystyka pogotowia ratunkowego w Warszawie wykazuje, że w ciągu ubiegłego miesiąca targnęło się tam na swe życie 105 osób, w tej liczbie 23 z wynikiem śmiertelnym. Oprócz tej tragicznej listy wspomniana statystyka wykazuje — 47 osób, które odniosły rany i obrażenia wskutek wypadków samochodowych, oraz 5 ofiar morderstw i zabójstw. Stołca nasza amerykanizuje się...

(—) Sukcesy straży granicznej. Straż graniczna przytrzymała w pobliżu urzędu celnego w Radzionkowie niemieckiego samochodu osobowego. Poddano go dokładnej rewizji, przyczem okazało się, że posiada on specjalnie skonstruowane skrytki, w których znajdował się przemyczony towar, a mianowicie 110 kg. rodzynek, 9 i pół kg. migdałów, 10 i pół kg. jedwabiu, 10 kg. wanilii, 5 kg. kamieni do zapalniczek, znaczna ilość tarcz do zegarków itd. Wraz z autem przytrzymaono Leonarda Reinholda, właściciela samochodu i Karola Michalskiego, obywateli niemieckich z Bytomia. Łączna wartość przemytu wynosi około 8.000 zł.

W okolicy Naki, pow. tarnogórskiego, straż graniczna przytrzymała 4 osobników, którym skonfiskowała większą ilość towarów kolonialnych, rodzynek przemyczanych z Niemiec. W trakcie przytrzymania jeden z przemysłowców Józef Horzela ze wsi Niezdary, pow. będzkińskiego rzucił się do ucieczki. Funkcjonariusz straży dał do niego strzał rewolwerowy, raniąc go w nogę.

Napad bandytów na probostwo.
 Z Katowic donoszą: Onegdaj około godziny 1-jej w nocy dokonali bandyci śmiałego napadu na probostwo w Brzezinach Śląskich, w pow. świętochłowickim, gdzie spodziewali się poważniejszego łupu. Do wykonania dzieła bandyci przygotowali się bardzo starannie. Było ich dwóch, jeden uzbrojony w rewolwer, drugi w sztylet. Obaj mieli maski. Bandyci dostali się do ogrodu probostwa, przecielili przewodniczącego, steroryzowali stróża Augusta Komora, patrolującego w zabudowaniu oranżeryjnym, przywiązali go rzemieniami do rury wodociągowej, a następnie chcieli się dostać najpierw do piwnicy budynku probostwa, w którym to celu usiłowali przepiłować kratę. Następnie zamierzali dostać się do kancelarii probostwa, która mieści się na parterze i w tym celu wybili szybę w oknie. Plan

ten jednak nie udał się, wobec tego przy pomocy drabiny chcieli się dostać na pierwsze piętro, gdzie znajduje się mieszkanie ks. proboszcza Brandysa i ks. wikariego Koserczyka. Ks. prob. Brandys, obudzony szmerem, wstał z łóżka i przez okno zobaczył drabinę, a na dole dwóch podejrzanych osobników. Nie namyślając się długo, chwycił za flintę i z drugiego okna strzelił na postrach dwa razy. Strzały spłoszyły bandytów, którzy zbiegli, nic nie zabrawszy. Uciekając, bandyci strzelili dwa razy z rewolweru.

Śmiały ten napad poruszył mieszkańców Brzeziny. Władze dowiedziałyszy się o napadzie, natychmiast wyszły do dochodzenia, celem ujęcia bandytów. Dotąd jednak na ślad ich nie natrafiono. Gdy bandyci uciekli, ks. prob. Brandys i ks. wikary Koserczyk wyszli do ogrodu, gdzie w oranżerii znaleźli powiązanego stróża Komora.

Ostatnie wiadomości.

REWIZJE W LOKALACH HITLEROWSKICH.

Berlin, 14.4. — Nadchodzące z różnych stron wiadomości, stwierdzają, iż rewizje w lokalach narodowych socjalistów mają przebieg spokojny. Przywódcy oddziałów szturmowych w obecnym czasie znajdują się poza obrebeł stolicy.

W czasie rewizji w Darmstadium skonfiskowano większe ilości broni i materiałów wojzkowych.

Na Górnym Śląsku niemieckimi policja opieczętowała szereg lokali hitlerowskich i skonfiskowała znajdujące się tam materiały.

ZGON B. MINISTRA.

Warszawa, 14.4. — Dzisiaj w nocy zmarł b. minister sprawiedliwości s. p. Wacław Wyganowski, ostatnio sędzia Sądu Najwyższego. Zmarły liczył 64 lata. Osierocił żonę i córkę.

ZNALAZŁ SIĘ DRUGI REKLAMISTA AMERYKAŃSKI!

Nowy York, 14.4. — Znany lotnik Paul Rizzo zakomunikował prasie, iż gotów jest poświęcić w charakterze zakładniczkę swą żonę i 19-miesięczne dziecko za zwrot dziecka Lindberga. Żona lotnika zgodziła się na tę ofertę.

MIESZKANCOM M. MALARGE GROZI ŚMIERĆ OD UDUSZENIA.

St. Jago, 14.4. — Jeden z lotników, który przeleciał nad wulkanem Camarima w Chill, donosi, że głębokie warstwy popiołów nie pozwoliły mu się zbliżyć na dystans poniżej 15 klm. od krateru wulkanu.

Mieszkańcom 10-tysięcznego miasta Malarge grozi śmierć od uduszenia w pyłę wulkaniczną.

I NA POPIELE WULKANICZNYM MOŻNA ZROBIĆ INTERES!

Paryż, 14.4. — Specjalni badacze popiołu wulkanicznego w różnych miejscowościach Argentyny ogłosili wynik ekspertyzy, że popioł ten posiada pewną wartość gospodarczą, gdyż nadaje się do wyrobu cementu i innych celów przemysłowych.

Dr. M. ROZEN
 CHOROBY SKÓRNE I WENERYZNE
 II Aleja Nr 41, od 8-12 i od 2-8.
 Dla P. P. wojzkowych i urzędników wizyta zł. 3.—
 Dla członków Kas Chorych zł. 2.—

OFIARY:
 Na kuchnię ks. Wróblewskiego: Marja Belina Prażmowska zł. 10.
 Na bezrobotnych: Dr. Rozkowski zł. 15.00.

ZASTĘPCY ZASTĘPCZYNI! Przewrót w dotychczasowym systemie pracy 50 ZŁOTYCH DZIENNIE łatwo zarobi każdy przy naszych nowych warunkach sprzedaży i systemie pracy. Zgłoszenia osobiste przyjmuję p. ZINNERA, Hotel „Polonia”, 569

DO WYNAJĘCIA
 sala duża, zadatna na fabryczkę, lub warsztat, skład, Nadrzeczna nr. 8.
DWA POKOJE
 z kuchnią do wynajęcia od miesz. Dąbrowskiego nr. 48 siaraz. 5. 568

POKÓJ
 umeblowany, słoneczny, do wynajęcia. Wiadom. 3-go Maja nr. 1.

ZGUBIONO
 rewolwer Nr. 67198 należący do Zygmunta Drobniaka. 835

PRZYBLĄKAŁ SIĘ
 młody wilczek. Odebrać można II-Aleja nr. 28, Bjełwaas. 853

ZGUBIONO
 książkę Kasy Chorych wył. na imię Marjany Orlikowskiej. 854

PALETKA
 wiosenne dla dzieci sę kienki, ubranka poleca „Mallina” Kościuszki 1/5, Bjełwaas.

WÓZEK
 wiosenny sprzedam. do wynajęcia. Wiadom. Aleja 31, dzorca wka- 850

Z Izby Przemysłowo-Handlowej

W dniu 7 kwietnia 1932 r. odbyło się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu posiedzenie Komisji Polityki Socjalnej Izby pod przewodnictwem początkowo prezesa Gładomskiego, a następnie wicyprezesa inż. Razównieckiego.

Na podstawie referatu referenta mgr. Siekańskiego oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja ustaliła szereg uwag, odnoszących się do projektów rozporządzenia w sprawie ustalenia stosunku procentowego młodocianych do ogółu zatrudnionych dorosłych robotników w niektórych gałęziach przemysłu.

Minister Pracy i Opieki Społecznej może mianowicie po wysłuchaniu opinii, między innymi Izby Przemysłowo-Handlowej — określić w drodze rozporządzenia górną granicę stosunku procentowego młodocianych do ogółu zatrudnionych.

Po omówieniu projektów, które dotyczą następujących gałęzi przemysłu: hutnictwa szklane, przemysł maszynowy i elektrotechniczny, hutnictwo metalowe, mechaniczny przerób metali oraz przemysł poligraficzny, Komisja ustosunkowała się pozytywnie do powyższych projektów, jako mogących mieć pewien wpływ na zmniejszenie bezrobocia.

Komisja stanęła jednak na stanowisku, że należałoby złączyć rygorystyczne przepisy projektów i dostosować do wymogów życia przez upoważnienie inspektorów pracy do udzielania w uzasadnionych wypadkach zezwoleń na przekroczenie dozwolonego stosunku młodocianych dorosłych robotników i przez ochroną od utraty zarobku młodocianych, będących żywicielami rodzin. Ponadto zauważono, że granice lat 18-tu w wielu wypadkach jest zbyt wysoka, a utrudnia znalezienie zarobku ludziom fizycznie już w pełni rozwiniętym. Wybiory zatem wskazane umożliwienie obniżenia granicy w poszczególnych wypadkach, ewentualnie na podstawie orzeczenia lekarskiego.

Ponadto postanowiono zaproponować poprawkę, by rozporządzenie nie dotyczyło młodocianych, zatrudnionych w biurach oraz, by w zakładach, przy których czynne są szkoły zawodowe dokształcające, dopuścić odsłonek młodocianych w wysokości 2 proc. ponad normę, przewidzianą rozporządzeniem dla danej gałęzi przemysłu. Szczegółowe opracowanie opinii Komisja przekazała Biuru Izby.

Z koleją radca prawny dr. Braun przedstawił sprawę projektów ustaw: o ubezpieczeniu społecznym, o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz o urlopowych pracowników w przemyśle i handlu.

W wyniku obszernej dyskusji ogólnej, Komisja Polityki Socjalnej postanowiła dla szczegółowego opracowania wniosków, odnoszących się do powyższych projektów ustaw, powołać specjalną Podkomisję w składzie: wicyprezesa dr. Likiernika i inż. Razównieckiego, inż. Prota i inż. Wengrisa oraz pp. Zdanowicza, dr. Dąbrowskiego i Walickiego, przyczem Sekcja Handlowa przedstawi do tejże Podkomisji jednego wzgl. dwóch członków ze swego grona.

Co każdy powinien wiedzieć o leczeniu raka?

Dzięki inicjatywie i wydatnej pomocy Marij Skłodowskiej-Curie Polska uzyskała wzorowo zorganizowany i wyposażony Instytut Radiowy w Warszawie (ul. Walewska 15), który w sprawie zwalczania raka może oddać społeczeństwu duże i rzeczywiste usługi.

Instytut funkcjonuje zaledwie od 2-ch miesięcy, jednak nawet w tym, tak krótkim czasie, dało się stwierdzić, że — pomimo grozy, jaką ogólnie wzbudza rak, ludzie nie mają o tej chorobie najogólniejszych i najpotrzebniejszych wiadomości i z tego powodu w przezwyciężając liczbie przypadków zwracają się o ratunek zbyt późno, kiedy choremu nie można już przynieść żadnej istotnej pomocy.

Rak może być wyleczony tylko wtedy, jeżeli jest leczony wcześniej, — jest on bowiem w swoim wczesnym stadium rozwoju chorobą nie ogólna, lecz miejscowa i wtedy może być wyleczony radykalnie. Ten okres nazwano „godziną leczenia raka” — jego „momentem terapeutycznym”. Niestety zbyt często ten jedyny okres, który — jeśli przeminie, to już nie

KINO „PANORAMA” Wywiada dziś i dni następne!
„CUDA W GÓRACH MUSSABIELSKICH”
 film wytwórni francuskiej w 10 aktach, wzruszająca do łez historia osnuta na tle cudami słynącej miejscowości.
LOURDES
 Dla dzieci dozwolone. Tytuł 3 scenie dziennie o godzinie 6 i 8 wieczorem.

odwołalnie — jest przez chorych przeczony lub zaniedbany.

Niektóre raki, zwłaszcza organów wewnętrznych, są wprawdzie trudne do wczesnego rozpoznania z powodu braku charakterystycznych objawów, inne jednak, jak raki macicy, piersi, języka, warg, skóry, krtań; — dają wczesnie znać o sobie, a chorzy nie alarmują się niemi narazie tylko dlatego, że są z początku niebolesne.

Dlatego należy specjalnie podkreślić, iż każdy chory, u którego pojawi się niegòjące się szybko i normalnie owróżdzenie nia warde, na skórę, na języku, w jamie ustnej, u którego wystąpi dłużej trwająca chrypka lub niewielkie trudnienia przy połykaniu, — każda kobieta, która dostaje nienormalnych krwawień i krwawych upławów — chociażby nieznamy — która czuje stwardnienie lub guzek w piersi — nie powinni zwlekać, ale natychmiast dać się zbadać specjalnie. Te objawy dają się najłatwiej zaobserwować, a pomimo to są najczęściej zaniedbywane. O ileż lepiej dowiedzieć się po zbadyaniu, iż objawy te niezasadne, niż zlekceważyć chorobę, zgłaszając się do lekarza dopiero wówczas, kiedy ona przybrała już rozmiary zastraszające i kiedy już niepodobna jej radykalnie wyleczyć.

Pozatem, trzeba kategorycznie zaznaczyć, iż niema dotychczas żadnych proszków, ziółek, ani tabletek, mogących wyleczyć raka. Nie leczą go żadne zastrzyki miedzi, surowice ani szczepionki, tak samo jak bismut, magnez czy arsenik i tym podobne „cudowne” środki. Używanie ich w wypadkach raka jest — ze strony chorych — lekkomyślne, natomiast zalecanie ich jest wręcz niesumienne; i karygodne, bowiem podczas tego niby leczenia mija bezpowrotnie jedyna pora, kiedy możnaby przeprowadzić rzeczywistą kurację.

W dzisiejszym stanie wiedzy raka może wyleczyć tylko rad, Röntgen lub chirurgia. Każda z tych metod ma swoje wskazania, zależnie od siedziby choroby i od jej rodzaju.

Wybór niezawsze jest łatwy. Są przypadki raków, w których leczenie chirurgiczne daje lepsze wyniki, niż rad; Röntgen, — do takich należą przede wszystkim raki przewodu pokarmowego i dróg moczowych. Są rodzaje i umiejscowienia choroby, w których każda z tych metod — oczywiście o ile jest odpowiednio i prawidłowo zastosowana — daje równe szanse wyleczenia, i są takie, w których rad i Röntgen dają lepsze wyniki, niż chirurgia, jak to ma miejsce w rakach skóry, warg, języka i jamy ustnej, krtań, macicy. Często trzeba łączyć metody, stosując zarówno chirurgię jak i energię promieni sta, — np. w rakach piersi. Są przypadki, które wymagają stosowania tylko radu, lub tylko Röntgena, inne — stosowanie radu i Röntgena łącznie.

Jasnym jest, że takie bezstronne doboranie metod, najwłaściwszych dla danego przypadku, i ułożenie odpowiedniego planu leczenia ku największej korzyści chorego jest możliwe tylko w zakładach, które posiadają urządzenia potrzebne do stosowania wszystkich metod oraz właściwy zespół lekarzy i należąca organizacja pracy. Wyposażenie takich zakładów wymaga bardzo znacznych sum ze względu na cenę radu (1 gram — przeszło pół miliona złotych) oraz kosztowne instalacje Röntgenowskie. Głęboka terapia Röntgenowa nie może być przeprowadzona zвычайnymi aparatami do diagnostyki lub do terapii powierzchniowej, — co zaś do radu, to czasem wystarcza kilkadziesiąt miligramów, czasem zaś, chcąc prawidłowo przeprowadzić leczenie, trzeba u jednego chorego unieruchomić na kilka dni przeszło pół grama. Chirurgia raka wymaga częstokroć stosowania elektrotermii, którą też nie każdy chirurg się posługi i nie każdy zakład posiada potrzebne do niej urządzenia.

Pozatem trzeba zaznaczyć, że same urządzenia lecznicze nie wystarczają. W rozpoznaniach rodzajów raka i w kontroli leczenia trzeba się opierać na pracow-

niach lekarskich, zwłaszcza na histopatologii; trzeba ją mieć pod ręką, aby móc np. przeprowadzić badanie w czasie trwania operacji, — tak samo jak bezustannie potrzebna jest w czasie badań i leczenia — dagnostyka Röntgena.

Te powody wywołały konieczność powstawania zakładów, specjalnie przystosowanych do leczenia, raka na wyżej podanych zasadach ściślej współpracy lekarzy różnych specjalności i przy odpowiednim wyborze i skoordynowaniu metod.

Leczenie bowiem musi być przeprowadzone nienaganie. Rak nie wybacza żadnej pomyłki ani żadnego zaniedbania lub niedoścignięcia. Jeśli się za pierwszym razem raka nie wyleczy, to już następne szanse wyleczenia są minimalne.

Operacja, wykonana nieodpowiednio, rozsiewa raka beznadziejnie. Leczenie radem lub Röntgenem, o ile nie stoi na wysokości zadania, uszkadza tkanki zdrowe zaś thankę nowotworową czyni odporną na dalsze, nawet poprawnie próby leczenia. Wyleczenie powinno być w zasadzie uzyskane przy pierwszej kuracji. Niestety nie jest to możliwe w każdym przypadku — ale oczywiście szanse dla chorego są tem większe, im większą jest kompetencja lekarzy, środki materialne, którymi rozporządzają i im bliższa współpraca różnych specjalności; medycyny.

Z dziedziny mody

Kropki, groszki...

Wiosna przyniosła nam modę tak przesłizną, że w dzisiejszych czasach kryzysu będziemy miały ciężką próbę, chcąc zwycięsko oprzeć się jej uroкови. Co model, to ładniejszy. A przytem odmladzający, korzystny, wośoli i powabny.

A zatem — komplety wiosenne składają się z sukienki z lekkiej prążkowanej wełny, łączonej z jedwabiem, w ten sposób, że jedwab tworzy rodzaj bluzeczki. Mówię rodzaj, bo tego jedwabiu jest zawyczaj bardzo mało: wełna zachodzi z przodu trójkątem, sięgającym wycięcia szczy, przypięta tam metalowym błyszczącym guzikiem, albo kwadratem z boku, dochodzącą aż pod pachy, lub też tworzy rodzaj szelek, na których rzekomo ma się trzymać spodniczka. A rękawki znów są krótkie, przeważnie bułki, ściągnięte na gumce, tak bardzo modne tego roku. Innych rękawów (jeśli chodzi o krótkie) prawie się nie widzi w modelach tegorocznych. Co się tyczy długich, to tam objawia zuje jaknajdalej posunięta fantazja: mogą być wszelkie ozdoby i upiększenia, by rękaw nie był prosty. Ale w kompletach wiosennych przeważają krótkie bułki. I słusznie — taki kostium ma nam służyć nietylko na wiosnę, ale i w lecie, kiedy dni bywają gorące, a wtedy zdążysy ża kciek, jesteśmy prawie w letniej sukni. Zakiecik jest krótki, luźny, albo dopasowany do figury, zależnie od tego, czy ma być zapiany, czy też noszony rozpięty. Jest leciutki, bez podszewki, jedyna jego ozdoba są metalowe guziki. Z przodu uka kazuje kolorowy jedwab bluzeczki. Może być noszony z paskiem lub bez; i jedno i drugie jest modne. Komplet z zakieciem zastępuje w zupełności wizytową sukienkę.

A teraz co do jedwabiu na sukienkę. Otóż panuje tu niepodzielnie jeden deseń: groszki i kropki. Nie widzi się wprost innych. Zdawałoby się, że to monotonne, a jednak jest w tem duża różność ze względu na niezlazone kombinacje kolorów. Banana z granatowym, niebieskie z białym, wszystkie odcienie czerwone cieniowane, różowe i fraise z białym i czarnym, zielone z białym i cieniowane od białych do najmniejszych... I połączenia z różnymi kolorami wełny, nieraz bardzo śmiałe. Najmłodniejsze są wszelkie odcienie granatowe, od szafiru począwszy. Ale bez groszków ani rusz — nawet tam, gdzie jedwab jest gładki, muszą być wszystkie groszki na rękawkach, plecach, czasem w trójkąt, imitując apaszkę deseniową, na kieszonkach. Jest to deseń równie odmladzający i naiwny, jak spodniczki z szelkami, modne obecnie, które wygląda-

ją, jakby były przeznaczone dla obrzyrnego rozmiaru pięcioletnich dzieci. Ale przecie największa zaletą mody jest właśnie zdolność odmładzania. I dlatego cieszymy się, że moda obecna jest pod tym względem tak łaskawa i, zresztą — naprawdę ładna. Anita,

Dlaczego kobiety zostają starami pannami?

Statystyka wszystkich mniejwięcej krajów europejskich wykazuje to samo: wiecę mężczyzn aniżeli kobiet rodzi się, ale też wieciej umiera. I to właśnie w tych latach, gdy pora im stanąć na ślubnym kobiercu. Jakież następstwa tego stanu rzeczy? Oto tysiące kobiet w każdym kraju nie znajdują partnera życia, czyli męża, tysiące kobiet skazanych jest na życie w samotności, bez własnego ogniska rodzinnego.

Ciekawe i wiele charakterystyczne dla czasów współczesnych niedyskrecje statystyki ujawniły w interesującym odczytanie na ten temat dr. Pospichw w Wiedniu. Nieme, lecz jakże wymowne cyfry stwierdzają tę niezbitą prawdę, że śmiertelność mężczyzn jest znacznie większa, aniżeli śmiertelność kobiet. Mimo, że w samym Wiedniu żyje o 3 tysiące chłopców wieciej, aniżeli dziewcząt w wieku od 1 do 15 lat, różnica ta szybko się wyrównuje. Na 296 tysięcy kobiet w wieku 20 — 33 lat wykazuje statystyka w roku 1931 tylko 272 tysiące mężczyzn. Bilans lat powojennych był znacznie gorszy, bo przeciętnie liczba zdolnych do zamęścia kobiet była w Wiedniu o 54.000 wyższa. Wynik ten wyidae się jeszcze tragiczniejszy skoro dojdziemy do przekonania na podstawie statystyki urodzin, że przyroda miała inne zamiary, o czym świadczy stała przewaga rodzących się dzieci płci męskiej nad dziewczynkami.

A więc właśnie mężczyznom należy się określenie „płci słabej”, a nie kobietom! Nietylko coraz mniej mężczyzn wstępuje w związki małżeńskie z powodu śmiertelności w wieku dojrzewania, lecz i później umierają mężczyźni wcześniej, pozostawiając wdowy, które nader rzadko mogą wstąpić w powtórne związki małżeńskie. Nie znaczy to wszakże, aby małżeństwo było dla mężczyzny szkodliwe — przeciwnie, statystyka wykazuje, że mężczyźni żonaci mimo zwiększonych obowiązków żyją znacznie dłużej. Mimo to w roku 1931 odwdwiało w Wiedniu 8 tysięcy mężczyzn, natomiast aż 12 tysięcy kobiet.

Ciekawą i jednoznaczną jest także statystyka wieńskich szpitali. Jakiwień na każdym oddziale daje się zauważyć przewaga pacjentek, jednak znacznie większa jest śmiertelność wśród chorych mężczyzn. Przedewszystkiem mężczyźni rzadziej zwracają się do lekarzy i zwlekają z tem często do ostatniej chwili. Czasem bywa wiec zapóźno. Nawet statystyka samobójstw rzuca ciekawe światło na brak odporności mężczyzny. — Wprawdzie wieciej kobiet usiłuje pozbawić się życia, aniżeli mężczyzny, a jednak wieciej mężczyzn ulega samobójczym zamachom. I w tym wypadku okazuje się, że organizm kobiety da się łatwiej wydrzeć śmierci, aniżeli samobójczy mężczyzny.

— „Skorowidz banków, kas oszczędności i spółdzielni kredytowych oraz spis urzędów pocztowych” na rok 1932, rocznik VI-ty, w opracowaniu Stefana Stanisława Kwiatkowskiego, opuścił już prasę. Skorowidz ten zawiera oprócz instytucji, zawartych w tytule, jeszcze spore materiały i bardzo ważny dział o wekslu i czeku z dokładnymi wzorami weksli i czeku. Obecnie stwarza on zupełną całość, jako podręcznik informacyjny fachowy dla instytucji finansowych, przemysłowych i handlowych. Treść Skorowidza została opracowana bardzo skrupulatnie, na podstawie materiału czerpanego ze źródeł miarodajnych. Winien on też znajdować się na biurku każdego urzędnika bankowego czy też przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, gdyż oddaje w obecnem ułożeniu treści nieocenione wprost usługi, zaoszczędzając wiele czasu, przy niepotrzebnym wertowaniu różnych skorowidzów. Zawiera on około 3500 informacji o instytucjach bankowych, zreszczonej w związkach rewidycyjnych, kontroli do instytucji, poddawających się ściślej kontroli. Cena egzemplarza oprawnego wynosi zł. 6, z przesyłką poleconą zł. 7,50, z przesyłką za zaliczeniem zł. 8. Zamówienia należy nadsyłać: Stefan Stanisław Kwiatkowski, Lwów, skr. pocz. nr. 90, Konto PKO nr. 411.252.

BIURO „OBRONA”

Częstochowa, Aleja Wolności № 27.
 Pisze proty, rekruty, odwołania do wszystkich urzędów i sądów. Przepisuje na maszynach w różnych językach. Prośby w cenie od 2 (dwóch) złotych. Dla bezrobolnych znaczne ulgi. Specjalność sprawy skarbowe i sądowe.

Ze świata.

(X) **Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych.** Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych odjedździ z Warszawy w dniu 23 bm., w dniu 28 bm. zaś odplywa z Gdyni na statku „Pułaski”.

Ponieważ następny okręt z transportem emigrantów odplynie z Gdyni dopiero w dniu 11 maja r. b., wychodzący, którym w międzyczasie upływa termin ważności wiz, powinni wyjechać transportem najbliższym.

Wszelkich bezpłatnych informacji udziela wychodzący Syndykat Emigracyjny oraz jego placówki.

(X) **Opieka nad bezrobotnymi Polakami we Francji.** Na odbywającym ostatnio w Paryżu zjeździe konsulów polskich we Francji utworzono centralną komisję pomocy Bezrobotnym Polakom. Będzie to instytucja główna, mająca za zadanie zesrodzkodowanie wysiłków poszczególnych organizacji samopomocowych, powstających z inicjatywy społeczeństwa wychodźczego w różnych dzielnicach Francji. W miarę potrzeby powstawać będą nowe placówki centralnej komisji mające za zadanie okazywanie doraźnej pomocy Polakom i ich rodzinom, jak również pomocy prawnej przy uzyskiwaniu zasiłków z francuskich kas bezrobocia.

(X) **Czy Darwin był wierzący?** W angielskim kwartalniku „The Colophon” zwraca uwagę Paweł Victorius na szczególnościami interesujący, rzucający pewne światło na poglądy religijne Karola Darwina. W dziele mianowicie „O powstaniu gatunków” w ustępie, gdzie mówi o wielkiej różnorodności sił, które niegdyś w początku tchnięte zostały w niezliczne lub jedną tylko formę życia, Darwin przy publikowaniu drugiego wydania tej książki po słowie „tchnięte”, wstawił słowa: „przez Stwórcę”, których w pierwszym wydaniu nie było.

(X) **Pamiętnik Nurmi'ego.** Ogromne zainteresowanie w międzynarodowych sferach sportowych wzbudziła książka napisana przez Nurmi'ego, a będąca autobiografią „wielkiego milezka”. Zamieszanie do sportu przejawia Nurmi nader wcześnie. Już w siedemnastym roku życia przebiega 5 kilometrów w ciągu 16 minut. Następne lata nie przynoszą jednak żadnych wyników zachęcających do

dalszego treningu, tak, iż otoczenie uważa Nurmi'ego za manjaka, „zwarjowanego na punkcie ambicji sportowych.” Dopiero wiosna 1920 roku przynosi pierwsze owoce długoletniej pracy nad sobą. Większa część „Pamiętników” stanowi opisy metody pracy, sprawujące, iż książkę Nurmi'ego czyta się jak pierwszorzędną wartości podręcznik ćwiczeń sportowych. Nie będzie żadnej przesady, jeśli powiemy, iż każdy dzień życia „Latającego Finlandczyka”, to niustanny wysiłek w walce o utrzymanie szczytowego poziomu możliwości sportowych. Biegi i marsze, masaże i natryski, ciągła troska o serce i bezwzględne poddanie się dje — oto podstawy zawrotnej kariery Nurmi'ego.

(X) **Śluby cywilne.** Przeciwko wysuwanej w Czechosłowacji projektowanej nowej ustawy małżeńskiej, na mocy której usiłuje się wprowadzić obowiązkowe śluby cywilne, odbyło się przed tygodniem w Pradze wielkie zebranie protestacyjne, na którym przemawiali arcybi-

skup ks. dr. Kaspar, prof. Vasek i wiele innych osobistości, oświetlając projekt z różnych punktów widzenia: religijnego, społecznego, psychologicznego i prawnego. Podobne zebrania protestacyjne mają się odbywać również w innych miastach Czechosłowacji.

(X) **Japońskie programy radiowe.** W ciągu 1931 r. japońskie stacje radiowe czynne były przez 24.465 godzin, z czego 38 procent przypada na sprawozdania sportowe i wiadomości ogólne, 25 procent na odczyty, 13 procent na przedstawienia teatralne i słuchowiska, 11 procent na muzykę japońską, 4 procent na muzykę obcą i 9 procent na rozmaitości.

(X) **Nowy skandal wekslowy na Węgrzech.** Przed sądem karnym w Budapeszcie wypłynęła nowa skandaliczna afera wekslowa, której bohaterem jest jeden z wybitnych członków tamtejszej arystokracji, Tomasz hr. Esterhazy.

Chodzi mianowicie o weksel na 100 tys. pengó, który otrzymał tytułem pożyczki od baronowej Wazdorfovej, a

obecnie zaprzeczając autentyczności swego podpisu, odmawiając oczywiście zapłaty. Sąd wezwał rzeczoznawców, ale ich o zdanie było sprzeczne, głównie z powodu charakterystycznego „ogonka”, którego wystawca rzekomo nie używa. Adwokat strony przeciwnej wobec faktu tego wystąpił z namacalnym dowodem, przedłożył mianowicie pewien protokół sądowy z podpisem hr. Esterhazy'ego i z takim samym „ogonkiem”. Sąd sprawę odczytał.

— „Kobieta Współczesna”. Ładnie ilustrowany Nr. 15-ty tygodnika „Kobieta Współczesna” o treści aktualnej i interesującej przynosi amcący szereg artykułów — treść numeru poniżej podajemy:

Artykuły wstępny p. t. „Międzynarodowy konkurs im. Fr. Chopina” — Heleny Dorabalskiej, „Wrażenie z Genewy” — Ireny Jabłowskiej, „Instytut propagandy sztuki” — N. Samotyjowej.

W dziale literackim: „Pani Nowakowa” — z cyklu „Qni” — Heleny Boguszewskiej, „Bluzeczka” — Wandy Melcer-Sztekerowej, „Z teatru” — Cz. Wojeńskiej, „Z teatrów Paryskich” (korespondencja Klubu Soropytów) — M. Mac. Comel., „Wśród książek” — S. Zapskiej, „Pamięci Wandy Daleckiej” — S. Moniki Sopodźki i „Soptimus” — powieść Willam J. Locke w przekładzie Zawisza Janiny - Krasuckiej.

W dodatku „Mój Dom” — wskazówki praktyczne w domu i ogrodzie.

Na tablicy robót — wzór na serwetkę kolorowa — opracowała H. Vogtówna.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJÓ? PIĄTEK, 15 KWIEŚNIA.

11'20 Komunikat meteor. dla lotnictwa. 11'45 Przeglad bież. prasy polsk. 11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Muzyka gramofonowa. 13'20 Komunik. meteor. 13'35 Muzyka gramofona. 14'45 Muzyka gramof. 15'05 Komunikat gospod. i giełda pieniężna. 15'15 Komunikat śpiewaczy. 15'25 Odczyt dla maturzystów. 15'45 Komunikat rybackie. 15'50 Odczyt dla maturzystów. 16'10 Muzyka gramofonowa. 16'20 Skrzynka pocztowa. 16'40 Muzyka gramof. 16'55 Lekcja angielskiego. 17'10 Odczyt. 17'35 Koncert repr. orkiestry Policji Państw. 18'50 Rozmaitości. 19'15 Przeglad roln. prasy zagran. z Wilna. 19'30 Wiadomości sportowe. 19'35 Muzyka gramof. 19'45 Prasowy dziennik radiowy. 20'00 Pogadanka muzyczna. 20'15 Koncert symfoniczny. Feljton - literacki. 22'40 Dodatek do pras. dz. radj. 22'45 Komunikat. 22'50 Muzyka taneczna.

PIĄTEK, 15 KWIEŚNIA.
Katowice — 101a 408,7 m. moc 12 kw.
11'45 Przeglad bieżącej prasy polsk. z Warsz. 11'58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z Krakowa. 12'10 Muzyka gramof. 13'20 Komunikat z Warsz. 14'55 Komunikat gospod. 15'05 Transm. z Warsz. 15'15 Intermezzo muz. 15'25 — 16'10 Transm. z Warsz. 16'10 Intermezzo muz. 16'20 Pogadanka. 16'40 Audycja dla dzieci. 16'55 — 18'50 Transm. z Warsz. 18'50 Rozmaitości. 19'05 Odcinek pow. 19'20 Odczyt. 19'40 Komunikaty sportowe. 19'45 — 23'00 Transm. z Warsz. 23'00 Skrzynka poczt. w języku francuskim.

Gmach sejm w Kłajpedzie. W wolnem mieście Kłajpedzie od dłuższego czasu istnieje poważny zatarg między gubernatorem litewskim Merkysiem jako władzą nadzorczą, a tamtejszą niemiecką większością sejmową. Zatarg wynika głównie z winy większości niemieckiej, której trzej przedstawiciele stanowili tak zwany dyrektariat czyli zarząd wolnego miasta. Dyrektariat ten został rozwiązany przez gubernatora Merkysa, a w jego miejsce mianowano nowy zarząd litewski, którzy stanęli przed sejmem, spotkając się jednak z nieuchlebną. W odpowiedzi na to władza nadzorczą rozwiązała sejm, zarządzając nowe wybory. Sprawa była już rozpatrywana przez Związek Narodów, który przekazał ją międzynarodowemu trybunałowi w Hadze. Wybory do nowego sejm w Kłajpedzie odbędą się 4-go maja b. r.

PIĘTNO RASY

— W chacie zbyt gorąco i za wiele osób w jednej izbie. Gdyby nadszedł kto inny, schowałabym się, ale europejski prof. szła człowiekiem dobrym, którego się nie boję.

Zeller pogladził ze śmiechem włosy dziewczyny, czyniące w dotknięciu wrażenie surowego jedwabiu.

— Skądże wiesz, że jestem dobry? — spytał.

Dziewczyna zaśmiała się swobodnie. — To odczuwa Karola. Młody pan jest inny, niż Jankesi. On nie czuje nienawiści do biednych czarnych.

— Tak jest istotnie Karolo! Skądżebyś zreszta? Wiem dobrze, iż pośród was jest tyłu dobrych i złych, jak pośród białych, złotych, czy czerwono-skórych. Ty Karolo, myślę, nie lubisz białych.

— O, bardzo chciałabym ich kochać. Jasne włosy to rzecz najpiękniejsza, jaką stworzył Bóg! Ale nienawidzą nas, przeto ich także nienawidzę.

Nie mogąc temu rozumowaniu nic za rzucić rozeźmiła się i rzekł:

— Przejdźmy się Karolo, a gdy będziemy w pewnej odległości od twojego domu, zaśpiewasz mi którąś z miłych, smętnych pieśni oczyszcz.

Wziął dziewczynę za rękę i przestraszył się wprost gdy ucałowała dłoń jego, szepcząc:

— Karola pójdzie z panem chętnie da-

leko, gdzie nas nikt nie zobaczy, ani nie usłyszy.

Księżyc świecił jasno, wokoło było pusto i cicho, a uczony odczuwał niemal przegrzebienie, idąc wśród podzwrotnikowej nocy ręką w rękę z owym piękniakiem dzieckiem natury. Krew mu uderzała do głowy. Myślał, że gdyby ją posiadał tutaj, na tle krzewów bawelny, niktby nic nie miał mu do zarzucenia, a może nawet ona sama... Łuż mogło przed nim już być czarnych, a nawet studentów, którzy napewno zauważyli jej piękność. Uczuł gwałtowną zazdrość i spytał, pochylając się nad nią:

— Czy kochałaś już Karola? — Mulatka spojrzała nań szeroko rozwartem i oczyma.

— Nie, sir! — odparła. — Gdy się do mnie zbliża któryś z czarnych, drapie i pluje, a uciekam przed białymi studentami. Czuję wyraźnie, gdy nadchodzi i uciekam. Nie chcę kochać nikogo. Czarni są wstrętni i głupi, a biali przagnęliby się tylko nami zabiwić, ja sama jestem bardzo nieszczęśliwa — dodała ze smutkiem.

— Czyż naprawdę jesteś nieszczęśliwa Karolo? Dlaczegoż to?

— Chciałabym być białą damą, sir! — W słowach tych wyczuł profesor rozpacz kobiety rasy mieszaną, która białymi odychała. Bezwidnym odruchem ścisnął silniej dłoń pięknej mulatki i tak szli przez gęstwą krzaków do małego lasku, gdzie rosły kępy leśniczyny, przyrodnia dębczaki i ciernie wysokie. Karola prowadziła uczonego za rękę coraz to głębiej, aż w końcu wykrzyknęła radośnie:

— Oto ląka moja!

Stare spróchniałe drzewo leżało w ten sposób, że pień tworzył istotnie ławkę kałkiem wygodną. Karola siedziała zrazu bez słowa obok Zellera, potem podbiegłszy do kępy krzewów stanęła tak, że zaledwie mógł w świetle księżyca dostrzec jej kontur i jąla nucił głosem melodyjnym stare piosenki murzyńskie na koniec zaś „Old folks et home!”

Słuchał zadumany rozważając w duszy.

— Cóż to za dziwny, nielogiczny świat! Gdybym tę cudną dziewczynę wziął ze sobą do Paryża i Wiednia, trochę poduczył, ubrał wspaniale, stałaby się wielką sensacją dnia. Książęta i miłośnicy ubiegaliby się o jej łaski, wszyscy mężczyźni leżeliby u stóp mulatki, widzącej żywot królowej. Tymczasem tu stanowi jeno chwilowy przedmiot zmyślowego pożądanía człowieka białego i nic więcej. Miałbym się z pyszną, gdyby piękna pani Harriet ujrzała mnie w tej sytuacji! Koniec przyjaźni bez wątpienia!

Karola przysiadła się doń znowu i rzekła z uczuciem, na jakie zdobyć się potrafiła:

— Zaraz za pierwszym widzeniem po lubiła Karola dobrego pana, ale nikt nie może o tem wiedzieć, gdyż inaczej Mrs. Whilcox uśmierciłaby mnie.

Te słowa obudziły w nim ambicję obrońcy i pomocnika, a litość nad biednym dzieckiem, zastąpiła ojcowską serdeczność. Pogladził jej włosy zlekka i pocałował w oczy, które zamknęła w rozmarzeniu.

Od tego dnia, wymykał się często nocą z domu, gwizdząc w pobliżu chaty Samponów melodie „Old folks et home”, a Karola wstawiała nachychmiast z posłania i oboje szli bezzgłosnie w las, siadając pod osłoną gęstej siatki przeciw moskitom, na pniu obalonym. Zeller słuchał opowiadań, które Karola zapamiętała z ust matki. Jako młoda dziewczynka, matka jej żyła jeszcze za czasów nie wolnictwa. W ten sposób zapoznał się z pozabawionem tradycją, głuchem życiem murzynów amerykańskich, zawleczonych tu w stanie pierwotnej dzikości i coraz to bardziej utrwalał się jego poglad, że nie należy czarnych uważać za rasę niską, godną wzgardy.

Ludzi dziecico prosty, mimo wiotkości sił i istnienia pozbawiony historii, podatny na wszystko złe i dobre. Słowem dzieci, czekające ręki białego nauczyciela, którzy ją wywiódł z niewoli. Ale nauczyciel nie chciał spełnić swego zadania, pozostawiając wyrwanego z korzeniami w wieczystym upadku.

Wieczorem po kolacji siedzieli gospodarstwo wraz z gośćmi na werandzie. Była pełnia księżyca i całe towarzystwo wybierało się na wycieczkę, konno, lub powozami do posiadłości sąsiada, odległej o jakichś osm mil angielskich, gdzie czekała waza lodowatego napoju. Mrs. Harriet zwróciła się z uśmiechem pozornie niewinnym do profesora, który jej pomagał dosięgnąć wierzboczwa.

(C. d. n.)